

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیل دوم ۱۴۰۲-۰۳

دانشکده	هنر و معماری	گروه	معماری
رشته	مهندسی معماری منظر	مقطع	ارشد
نام درس	منظر شهری	نوع درس	پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☒ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد واحد	۲	نام استاد	مهدی حقیقت بین
دروس پیش‌نیاز	ندارد	تلفن دفترکار	۸۲۸۸۳۷۸۹
دروس هم‌نیاز	طرح منظر ۳	پست الکترونیک	haghighatbin@modares.ac.ir

✓ اهداف درس:

۱. آشنایی با مفهوم منظر و دیدگاه‌های مختلف نسبت به آن
۲. آشنایی با مفاهیم نظری و فلسفی منظر شهری
۳. آشنایی با ابعاد و اهداف مختلف منظر شهری
۴. شناخت عوامل و عناصر مؤثر در تقویت منظر شهری (منظر عینی و ذهنی).
۵. شناخت عوامل و مؤلفه‌های سازنده سیمای شهر نزد شهروندان
۶. شناخت روش‌های هدایت سیمای شهر به مثابه پدیده عینی - ذهنی از طریق مؤلفه‌های کمی
۷. آشنایی با صاحب‌نظران داخلی و خارجی منظر شهری
۸. آشنایی با کاربرد منظر شهری در برنامه ریزی، مدیریت و طرح‌های شهری

✓ رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	تشریح سوال اصلی این درس که چگونه می‌توان کیفیتی به نام منظر شهر را با عوامل کمی شهر کنترل و هدایت کرد.	
جلسه دوم	آشنایی با مفهوم منظر شهری و ارائه تعاریف مختلف منظر شهری از دیدگاه صاحب‌نظران و قیاس آنها.	
جلسه سوم	تبیین و تعریف منظر عینی و ذهنی و ارتباط آنها با مفهوم منظر شهری.	
جلسه چهارم	معرفی و تشریح اهداف سه گانه زیبایی‌شناختی، فرهنگی-هویت‌ی و عملکردی منظر شهری با استفاده از نمونه‌های موردی مرتبط با موضوع.	
جلسه پنجم	تحلیل موضوعی نمونه‌های مداخله در سیمای شهر شامل: نقاط عطف و نشانه‌ها، سیمای طبیعی شهر، منظره‌ها و چشم‌اندازها، تصویرهای هویت دهنده، پوشش گیاهی، راه و معبر، فضاهای جمعی، سبک معماری، لبه‌ها، اثاثیه و مبلمان شهری، سیمای اجتماعی و ...	

جلسه هشتم	تبیین نقش عوامل طبیعی در تقویت منظر فضاهای شهری (خیابان، میدان، محیط‌های مسکونی، پیاده راه‌ها و سبز راه‌ها).
جلسه هفتم	بررسی و تحلیل سیمای ذهنی از شهر نزد شهروندان براساس خاطره‌های جمعی و درک مفهوم مکان.
جلسه هشتم	تحلیل عناصر سیمای شهر، که دارای وصف عینی _ ذهنی باشند، و شناخت شاخص‌های هویت دهنده به مکان.
جلسه نهم	تحلیل موضوعی فضاهای باز شهری با رویکرد بررسی عوامل مؤثر در تقویت منظر عینی و ذهنی آنها.
جلسه دهم	بررسی مبلمان‌های شهری (انواع، عملکرد و آسیب‌شناسی) و تبیین نقش آنها در تقویت منظر عینی و ذهنی.
جلسه یازدهم	معرفی مصالح و روش‌های جدید که می‌تواند در ارتقاء کیفیت منظر شهری مؤثر باشند (دیوارهای سبز، بام‌های سبز، روش‌های مختلف استفاده از نور، آب و...).
جلسه دوازدهم	چگونگی ارزیابی عناصر اصلی در منظر شهر و عوامل تشکیل دهنده آن.
جلسه سیزدهم	بررسی تاثیر اماکن مذهبی، یادمان‌ها و سمبل‌های اعتقادی در منظر شهرها.
جلسه چهاردهم و پانزدهم	بررسی تاثیر مراسم و سنت‌های اعتقادی- مذهبی، آیین‌ها و شعائر و آداب و رسوم مذهبی و فرهنگی بر منظر شهری.
جلسه شانزدهم	کنفرانسها و سمینارهای دانشجویان و کرکسیون پروژه‌های عملی و بیان مطالب گردآوری شده از محیط.

✓ روش ارزشیابی:

ارزیابی فعالیت پژوهشی میان ترم ۲ نمره
 ارزیابی فعالیت پژوهشی پایان ترم ۳ نمره
 ارزیابی آموزشی ۱۲ نمره
 مشارکت مؤثر در مباحث کلاسی ۳ نمره

✓ منابع:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	شهر همچون چشم انداز	تام ترنر	۱۳۷۶	شرکت پردازش و برنامه ریزی
۲	سیمای شهر	کونین لینچ	۱۳۷۴	دانشگاه تهران
۳	منظر شهری	گوردون کالن	۱۳۸۰	دانشگاه تهران
۴	منظر، الگو، ادراک و فرایند	سایمون بل	۱۳۸۲	دانشگاه تهران

شماره ۱۶. پژوهشکده مجله منظر نظر	۱۳۹۰	یان نوسوم	منظر شهری: جوهر و ادراک (مقاله)	۵
مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری	۱۳۸۵	جهانشاه پاکزاد	سیمای شهر - آنچه کوین لینچ از آن می فهمد (مقاله)	۶
John Hopkins university press	1987	Edward Relph	The modern urban landscapes	۹
Princeton Architectural Press: New York	2006	Charles Waldheim	The Landscape Urbanism Reader	۱۰